

Raadsinformatienota

Documentnr. Corsa. :	24.14085	Datum nota :	03/09/2024
Casennr. Corsa :	Z23002330	Portefeuillehouder :	de heer M.P.M. Maas wethouder

Onderwerp

Evaluatie uitvoering Wet inburgering 2021

Kennis te nemen van

De uitkomsten van de evaluatie van de uitvoering Wet inburgering

Inleiding

Vanaf 1 januari 2022 is de Wet inburgering 2021 van kracht. Ter voorbereiding op de invoering van deze wet heeft uw raad in het najaar van 2021 de verordening inburgering gemeente Reusel-De Mierden vastgesteld en kennis kunnen nemen van de notitie 'Thuis in de Kempen, inburgeren in de Kempengemeenten vanaf 2022'. In de notitie is uitgewerkt hoe de colleges invulling willen geven aan de wettelijke taken. De verordening inburgering vormt de juridische uitwerking van deze wettelijke taken en de lokale keuzes.

Het afgelopen jaar hebben we samen met de gemeenten Bergeijk en Bladel een eerste evaluatie uitgevoerd waarbij we hebben gekeken naar de processen en de samenwerking. (De gemeente Eersel laat een evaluatie uitvoeren vanwege het feit dat zij casusregie zelf uitvoert.)

De belangrijkste uitvoeringspartners - KempenPlus, Vluchtelingenwerk Reusel-De Mierden en Bergeijk, Vluchtelingenhulp Bladel en de taalaanbieders Werkvloertaal en Stavoor - zijn betrokken bij de evaluatie. Daarnaast hebben we ook gesproken met een aantal statushouders.

Kernboodschap

De hele veranderopgave inburgering is een omvangrijk proces met nieuwe taken voor de gemeenten met als uitgangspunt om zo veel mogelijk aan te sluiten bij al bestaande processen en samenwerkingspartners. Vanaf 2022 zijn we bezig geweest met het opstarten, inrichten en verbeteren van alle basisprocessen om binnen het lerende stelsel te voldoen aan onze wettelijke verplichtingen als gemeenten.

Op basis van de evaluatie concluderen we dat de basisprocessen voor de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering op orde zijn. De samenwerkingspartners en geïnterviewde statushouders zijn tevreden over de manier waarop deze processen ingericht zijn. De gemeenten voeren daarmee hun regierol uit naar tevredenheid, waarbij het hele proces om te komen tot de evaluatie heeft geholpen om nog meer zicht te krijgen op deze (nieuwe) processen. Daarnaast heeft dit lerend stelsel ook allerlei aandachtspunten en verbeterpunten opgeleverd welke (deels) al opgepakt zijn gedurende de evaluatie dan wel de komende jaren opgepakt gaan worden.

De samenwerking met onze samenwerkingspartners verloopt goed. De rol en verantwoordelijkheid van de verschillende partijen veranderde door de komst van de nieuwe wet, maar in goed overleg heeft iedereen zijn nieuwe taak en verantwoordelijkheid goed ingevuld. Het blijft belangrijk om de korte lijntjes en goede samenwerking met de partners te behouden.

Nadere toelichting

Hieronder worden de belangrijkste uitkomsten van de evaluatie per basisproces verder toegelicht.

Er is een warmer overdracht van het COA naar KempenPlus, zodra de statushouder aan de gemeente is gekoppeld. De statushouder kan dan zo snel mogelijk met de inburgering starten, bij voorkeur al vanuit het AZC terwijl de zoektocht naar een woning nog loopt. De warme overdracht

verloopt goed en er wordt door KempenPlus in geïnvesteerd om inburgering zo snel mogelijk te laten starten bijvoorbeeld door al een pre-PIP¹ op te stellen en waar mogelijk inburgeringsactiviteiten aan te bieden.

Om de statushouders goed in beeld te houden tijdens hun inburgering, is er casusregie ingericht. Hierin vindt een nauwe samenwerking plaats tussen KempenPlus en VluchtelingenWerk of Vluchtelingenhulp. In de toekomst zou nog meer aandacht kunnen zijn voor knelpunten bij de inburgeraar zelf (bijv. psychische problemen) of in het proces (bijv. wachtlijsten bij kinderopvang), waar in overleg met de inburgeraar een oplossing voor gezocht wordt.

De maatschappelijke begeleiding verloopt goed in alle gemeenten. Dit is geen nieuw proces, het is een kerntaak die VluchtelingenWerk en Vluchtelingenhulp al jaren uitvoeren. De lokale contactpersonen zijn bekende gezichten voor de inburgeraars. We zien wel dat extra aandacht voor maatschappelijke participatie van belang is, zowel bij de inburgeraars zelf als in de samenleving. Hoe kunnen we drempels wegnemen en ervoor zorgen dat onze inburgeraars echt deel uit gaan maken van de samenleving?

Bij arbeidsparticipatie zien we positieve effecten van het samenbrengen van de Participatiewet en Wet Inburgering; in de praktijk is de participatiecoach ook degene die de casusregie uitvoert. Met de uitgebreide MAP training (Module Arbeidsmarkt en Participatie) van KempenPlus geven we alle inburgeraars een goede basis aan kennis en vaardigheden mee om hierna zelf te kunnen participeren en bij voorkeur aan het werk te gaan.

Aandachtspunt is het vinden van bedrijven en organisaties buiten KempenPlus die bereid zijn inburgeraars een werkervaringsplaats of taalstage aan te bieden. Dat kost nog veel tijd en moeite.

Voor alle drie de verschillende leerroutes die worden onderscheiden binnen de inburgering is er een aanbod ingekocht. De partners van de gemeente, zoals VluchtelingenWerk, Vluchtelingenhulp en KempenPlus, zijn over het algemeen tevreden over de samenwerking met de taalaanbieders. Er zijn duidelijke lijnen en er wordt informatie met elkaar uitgewisseld over de voortgang. Het is nog te vroeg om iets te kunnen zeggen over de resultaten.

Er wordt door de gemeenten in samenwerking met VluchtelingenWerk, Vluchtelingenhulp en KempenPlus maatwerk verleend bij het financieel ontzorgen. De overgang van financieel ontzorgen naar het zelf voeren van een financiële huishouding is een kwetsbaar proces wat aandacht blijft vragen van alle betrokken partijen.

Er zijn nog altijd inburgeraars die vallen onder de oude Wet Inburgering. Deze inburgeraars (de ondertussengroep) worden waar mogelijk in lijn met de nieuwe wet door KempenPlus begeleid. Daarnaast ondersteunen we statushouders die hun lening vrijwel hebben uitgeput maar hun inburgering nog niet hebben afgerond (de ELIP-groep) om te zorgen dat zij tijdig hun inburgering afronden. Hiervoor hebben we aparte afspraken gemaakt met de partners.

Vervolg

De komende jaren gaan we aan de slag met de aandachtspunten en verbeterpunten, waaronder:

- We blijven werken aan nog beter inzicht in de voortgang van het inburgeringsproces voor de inburgeraars zelf.
- Met de partners gaan we verdere afspraken maken om de overgang van financieel ontzorgen naar financiële zelfredzaamheid soepeler te laten verlopen.
- We zoeken naar meer mogelijkheden voor maatschappelijke participatie en (taal)stages bij bedrijven en organisaties buiten KempenPlus. Hiervoor is extra draagvlak in de samenleving nodig.
- We onderzoeken op welke wijze de aanpak op het gebied van mentaal welbevinden bij inburgeraars kan worden verbeterd vanaf het moment van brede intake en het signaleren van mentale problematiek tot aan het doorverwijzen naar en het bieden van passende ondersteuning.

Bij de volgende evaluatie willen we ook de resultaten evalueren en bekijken of we de eerder

¹ Voorbereiding op het Persoonlijk plan Inburgering en Participatie, dat voor alle statushouders moet worden opgesteld.

vastgestelde doelstellingen behalen. Dit kan pas als er een voldoende grote groep inburgeraars is die het traject heeft afgerond. Deze evaluatie zal naar verwachting in 2027 worden afgerond. Ter voorbereiding van de evaluatie op resultaten bekijken we welke resultaten we willen meten/volgen en bekijken we hoe we de volgende evaluatie vorm geven.

Bijlagen

24.16419 Thuis in de Kempen, evaluatie invoering Wet inburgering in de Kempengemeenten

Ter inzage

/

